

TARTU MAAKOHTUS

KOHTUOTSUS **EESTI VABARIIGI NIMEL**

Otsuse tegemise aeg ja koht	23 oktoober 2008 Tartu Makohtu Viljandi kohtumajas
Kriminaalasi	nr 1-08-13534 (kohtueelses menetluses nr 08260104417) riik <i>versus</i> Alar Leim
Asja lahendamise menetlus	kohtuistung kokkuleppemenetluses
Kohtukoosseis	kohtunik Helle Tamm
Kohtuistungi sekretär	Tatjana Moorats
Prokurör	Anu Vilt
Süüdistatav	Alar Leim (isikukood 38509156014; elukoht xxxx-xxx xxxx xxxxxx xxxx xxxxxxxxxxxxxxxx ; töötab; omab kriminaalkaristatust)
Süüdistus	KarS § 424 järgi
Kaitsja	advokaat Vello Sikut

RESOLUTSIOON

Aluseks võtnud kohtulikult arutamisel tuvastatud asjaolud ja kohaldatud seadused ning juhindudes *kriminaalmenetluse seadustiku* (KrMS) §-dest 159 ja 249, tegi kohus otsustused.

Otsustused süüis ja karistamises

1. Tunnistada Alar Leim süüdi *karistusseadustiku* (KarS) § 424 järgi ja mõista talle karistusena vangistus 1 (üks) kuu; KarS § 65 lg 2 alusel suurendada käesoleva kohtuotsusega Alar Leimile mõistetud karistust Tartu Maakohtu 13.03.2008 otsusega Alar Leimile mõistetud karistuse ärakandmata osa 3 (kolm) kuud võrra ning mõista Alar Leimile lõpliku karistusena vangistus 4 (neli) kuud; KarS § 50 lg 1 alusel mõista Alar Leimile lisakaristusena mootorsõiduki juhtimise õiguse äravõtmine 1 (üheks) aastaks; kohtuotsuse täitmise tagamiseks lugeda Alar Leimile kohaldatud tõkend tühistatuks peale Alar Leimi ilmumist vanglasse karistust kandma.

Otsustused kriminaalmenetluse kuludes ja muudes asjaoludes

2. Kahju, kriminaalmenetluse kulude, kriminaalmenetluses kohaldatavate muude abinõude osas:
 - 2.1 kuriteoga tekitatud ja heastamata kahjus:
 - 2.1.1 tsiviilhagi ei ole esitatud;
 - 2.2 välja mõista Alar Leimilt sundraha 6 525 (kuus tuhat viissada kakskümmend viis) krooni, riigi õigusabi tasu 1 138 (üks tuhat ükssada kolmkümmend kaheksa) krooni 70 senti riigi kasuks;
 - 2.3 kohtumenetluses määratud korras esinenud kaitsja osutatud riigi õigusabi ja sellega seotud kulutuste eest osutatud tasu 147 (ükssada nelikümmend seitse) krooni 50 senti arvestada riigi selleks otstarbeks määratud vahendite arvelt advokaat Vello Sikutile.

Selgitused kohtuotsuse peale edasikaebamise korras ja otsuse täitmisel

3. Selgitada:

- 3.1 vangistuse täitmisele pööramiseks saadab kohus süüdimõistetule teatise selle kohta, mis ajaks ja millisesse vanglasse ta peab karistuse kandmiseks ilmuma;
- 3.2 kriminaalmenetluse kulud loetakse tasutuks ja otsust kriminaalmenetluse kuludes kohtu-täiturile täitmisele pööramiseks ei saadeta, kui süüdimõistetu on kohtukulud täies ulatuses tasunud kohtuotsuse jõustumisest alates ühe kuu jooksul Rahandusministeeriumi kontole nr 10220034800017 SEB Pangas või kontole nr 221023778606 Hansapangas. (Maksekorraldusele märkida viitenumber 2800049874 ning selgitus: „Alar Leim, 1-08-13534, sundraha“, „Alar Leim, 1-08-13534, kriminaalmenetluse kulud“);
- 3.3 kohtuotsuse peale edasikaebamise kord on sätestatud KrMS §-des 318 – 321, millede koha-selt kohtuotsuse peale on õigus edasi kaevata kohtumenetluse pooltel Tartu Maakohtu Viljandi kohtumaja kaudu Tartu Ringkonnakohtule kirjaliku apellatsiooni esitamisega viieteistkümne päeva jooksul, alates päevast, mil kohtumenetluse poolel on võimalik kohtus tutvuda kohtuotsusega; apellatsiooniõiguse kasutamise soovist tuleb teatada Tartu Maakohtu Viljandi kohtumaja kaudu kirjalikult seitsme päeva jooksul, alates kohtuotsuse kuuluta-misest.

ASJAOLUDE KIRJELDUS JA OTSUSE PÕHJENDUSED

1. Süüdistatava ja prokuratuuri taotlus

Prokuratuur ja süüdistatav on taotlenud asja lahendamist kokkuleppemenetluses.

Prokuröri, süüdistatava ja süüdistatava kaitsja allkirjastatud kokkuleppe kohaselt on Alar Leimile mõistetavaks karistuseks KarS § 424 järgi 1(üks)kuu vangistust. KarS § 65 lg 2 alusel suurendada nimetatud karistust Tartu Maakohtu Viljandi kohtumaja 13.03.2008.a. otsusega mõistetud karistuse ärakandmata osa – s.o 3 kuud vangistust- võrra, mõistes lõplikuks karistuseks Alar Leimile 4 (kuud) vangistust.

KarS § 50 lg 1 alusel võtta Alar Leimilt ära mootorsõiduki juhtimise õigus 1 (üheks) aastaks, alates kohtuotsuse jõustumisest.

2. Süüdistus, kohtulikul arutamisel kindlaks tehtud asjaolud ja õiguslikud motiveeringud

2.1. Alar Leimile esitatud süüdistus

Alar Leimi on süüdistatud kokkuleppemenetluses selles, et tema, 15.08.2008.a. kella 21.35 paiku, olles alkoholijoobes, juhtis Viljandi linnas Riia maanteel mootorsõidukit Honda Civic riikliku registreerimismärgiga 804 ASL, isikuna, keda on varem karistatud sellise teo eest Tartu Maakohtu Viljandi kohtumaja poolt 12.12.2006.a.KarS § 424 järgi rahalise karistusega 12500 krooni, ühes mootorsõiduki juhtimise õiguse äravõtmisega 3 kuuks.

Veel on süüdistatud selles, et tema, 15.08.2008.a. kella 23.35 paiku, olles alkoholijoobes, juhtis Viljandi maakonnas Paistu-Imavre-Karksi-Nuia maantee 59. km-l mootorsõidukit Honda Civic riikliku registreerimismärgiga 804 ASL, isikuna, keda on varem karistatud sellise teo eest Tartu Maakohtu Viljandi kohtumaja poolt 12.12.2006.a.KarS § 424 järgi rahalise karistusega 12500 krooni, ühes mootorsõiduki juhtimise õiguse äravõtmisega 3 kuuks.

Alar Leimi tegu on talle kvalifitseeritud KarS § 424 järgi mootorsõiduki juhtimisega joobeseisundis isiku poolt, keda on varem karistatud sellise teo eest.

2.1.1. Kohtu seisukoht süüdistuse asjaoludes

Kohtul ei tekkinud kahtlusi esitatud süüdistuse asjaolude usaldusväärsuses ja asjaolude vastavuses õigusliku kvalifikatsiooniga.

2.1.2. Kohtu põhjendused, järeldused ja õiguslikud motiveeringud

Kokkuleppemenetluse alus on sätestatud KrMS §-s 239, mille kohaselt kohus võib süüdistatava ja prokuratuuri taotlusel lahendada kriminaalasja kokkuleppemenetluses. Vastavalt KrMS § 239 lg-le 2 on kokkuleppemenetluse kohaldamine võimalik kuriteos, mille eest karistusseadustik näeb ette kergeima karistusena vähem kui neli aastat ja raskeimaks võimalikuks karistuseks ei

ole eluaegset vangistust ning kokkuleppemenetlusega nõustuvad süüdistatav, kaitsja ja prokuratuur.

Kohtuistungil süüdistatav kinnitas, et on kokkuleppest aru saanud ja nõustus sellega.

Kriminaaltoimiku materjalide alusel ja kohtuliku arutamise põhjal tegi kohus järeldused, et kokkuleppe sõlmimine on olnud süüdistatava tõelise tahte avaldus ja kriminaalasja menetlemisel on järgitud kokkuleppemenetluse sätteid.

Lähtudes KrMS §-st 306 ei tekkinud kohtul kohtuotsuse tegemisel lahendatavates küsimustes kahtlusi, mis oleks tinginud kokkuleppemenetlusest keeldumise ja prokuratuurile kriminaaltoimiku tagastamise vastavalt KrMS § 248 lg 1 p-le 2. Kohus tuvastas, et kriminaalasja menetlemisel on tõendamiseseme asjaolud selged ning Alar Leim tuleb süüdi mõista vastavalt sõlmitud kokkuleppele KarS § 424 järgi.

2.1.3. Tsiviilhagi otsustamine

Tsiviilhagi ei ole esitatud.

3. Kohtu põhjendused karistuse mõistmisel

KarS § 424 näeb ette süüdlase karistamise rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega. Kohus ei tuvastanud asjaolusid, mis välistaksid Alar Leimi karistamise kokkuleppemenetluses. Alar Leimi karistamine on põhjendatud vastavalt sõlmitud kokkuleppele.

4. Kriminaalmenetluse kulude hüvitamise otsustuse põhjendus

Menetluskulud on sätestatud KrMS §-s 175. Vastavalt KrMS § 189 lg-le 1 kohtueelses menetluses kriminaalmenetluse kulude hüvitamine otsustatakse uurimisasutuse või prokuratuuri määrusega ning KrMS § 189 lg 2 kohaselt kohtumenetluses otsustatakse kriminaalmenetluse kulude hüvitamine kohtumääruse või kohtuotsusega.

KrMS § 175 lg 1 kohaselt on menetluskuludeks süüdimõistva kohtuotsusega kaasnev sundraha, mis KrMS § 179 lg 1 kohaselt on teise astme kuriteo puhul 1,5 palgamäära, s. o 6 525 krooni.

KrMS § 175 lg 4 kohaselt on menetluskuludeks määratud kaitsjale makstud tasu. Kaitsja osavõtt kohtumenetlusest on kohustuslik. Vastavalt KrMS § 43 lg-le 2 kaitsja määrab uurimisasutus, prokuratuur või kohus, kui süüdistatav ei ole endale kaitsjat valinud, kuid on taotlenud kaitsja määramist või kui süüdistatav ei ole endale kaitsjat taotlenud, kuid kaitsja osavõtt on kohustuslik KrMS § 45 järgi. Vastavalt *riigi õigusabi seaduse* § 4 lg 3 p-le 1 on riigi õigusabiks määratud kaitse kriminaalmenetluses. Justiitsministri 26. jaanuari 2005 määrusega nr 2 *Riigi õigusabi osutamise eest makstava tasu arvestamise alused, maksmise kord ja tasumäärad ning riigi õigusabi kulude hüvitamise ulatus ja kord* on kehtestatud määratud kaitsja tasumäärad kohtulikus menetluses olenevalt menetluse liigist ja kuriteo raskusastmest.

Lõuna Ringkonnaprokuratuuri kriminaalmenetluse kulude hüvitamise määrusega on määratud korras kaitsja esinemise eest arvestatud hüvitamisele kuuluvaks summaks riigi õigusabi tasuna 991.20 krooni.

Süüdistatava Alar Leimi kaitsja on esitanud kohtus aruande, millede kohaselt on kohtulikus menetluses osutatud õigusteenust, mille hinnaks on riigi õigusabina 147.50 krooni. Kaitsja esitatud aruanne kaitsjatasus on usaldusväärne ja vastavuses kehtestatud advokaadi tasumääradega.

Vastavalt KrMS § 180 lg-le 1 hüvitab süüdimõistva kohtuotsuse korral menetluskulud süüdimõistetule ning kriminaalmenetluse kulude hüvitamise otsustuses määratakse kes menetluskulud hüvitab ja kui suur on menetluskuludest igäihe osa absoluutsummana või kui see ei ole võimalik, siis murdosana väljendatult ning erikulude suuruse ja erikulud hüvitama kohustatud

isiku. Vastavalt KrMS § 180 lg 3 menetluskulusid määrates arvestab kohus süüdimõistetu varalist seisundit ja resotsialiseerumise väljavaateid. Kui menetluskulude hüvitamine ilmselt käib süüdimõistetule üle jõu, jätab kohus osa neist riigi kanda.

Kriminaalmenetluse kulude hüvitamiseks tuleb Alar Leimilt välja mõista kriminaalmenetluse kuludena sundraha 6 525 krooni, riigi õigusabi tasu 1 138.70 (991.20 + 147.50) krooni riigi kasuks.

Kohus ei tuvastanud asjaolusid, et menetluskulude hüvitamine oleks süüdimõistetul üle jõu käivaks kohustuseks.

Vastavalt KrMS § 189 lg-le 3 kriminaalmenetluse kulude hüvitamise otsustust võib vaidlustada kohtuotsusest eraldi määruskaebuse menetluses (KrMS §-de 383 – 392).

5. Muud põhjendused

KrMS § 408 lg 2 kohaselt kohtuotsus jõustub, kui apellatsiooni esitamise tähtaeg on möödunud.

KrMS § 412 lg 2 kohaselt süüdimõistev kohtuotsus pööratakse täitmisele selle jõustumisest või kriminaalasja apellatsiooni- või kassatsioonikohtust tagastamisest alates kolme päeva jooksul.

KrMS § 423 kohaselt kriminaalmenetluse kulude sissenõudmisel järgitakse KrMS sätteid rahalise karistuse täitmisele pööramise kohta. Sellest tulenevalt kohtuotsus kriminaalmenetluse kuludes pööratakse täitmisele juhul, kui süüdimõistetu ei ole ühe kuu möödumisel kohtuotsuse jõustumisest kohtukulud tasunud ja sellekohast tõendit kohtule esitanud.

KrMS § 414 kohaselt kui süüdimõistetut ei ole võetud kohtumenetluse ajaks vahi alla, saadab kohus süüdimõistetule teatise selle kohta, mis ajaks ja millisesse vanglasse ta peab karistuse kandmiseks ilmuma; sel juhul loetakse vangistuse kandmise alguseks süüdimõistetu vanglasse saabumise aeg.

Helle Tamm
Kohtunik